

Lokakuun alussa Tiedejulkaisemisen päivät kokosi Tieteiden talolle monipuolisen joukon tieteellisten lehtien ja muiden julkaisujen toimittajia ja kirjoittajia, seurojen edustajia, kirjastoammattilaisia ja muita alan toimijoita. Päivien teemana oli Vastuullisuus, kieli ja avoimuus.

Vastuullisuutta tarkasteltiin asianmukaisesti eri toimijoiden näkökulmasta: kirjoittajien, toimittajien ja arvioijien kannalta. Vastuullisuutta määriteltiin yhteisvoimin esimerkiksi sellaisilla käsitteillä kuin *läpinäkyvyys*, *suoraselkäisyys*, *tasapuolisuus*, *rehellisyys* ja *eettisyys*. Virittäjä on pyrkinyt osaltaan lisäämään läpinäkyvyyttä esimerkiksi viime numerossa käyttöön otetulla periaatteella: kaikista yhteisartikkeleista käy nyt ilmi, mikä on ollut kirjoittajien välinen työnjako.

Myös Tieteen termipankki oli päivillä mukana muistuttamassa, että termitietokanta on oiva apu kirjoitettaessa suomenkielistä tieteellistä tekstiä. Esittelyn innostamana ideoitiin uusien aihealueiden perustamista ja pohdittiin termityön tehostamista. Termityötä voisi edistää esimerkiksi siten, että se kuuluisi tieteellisten lehtien toimitussihteerien tehtäviin. Tämä edellyttäisi tietysti sitä, että työ olisi kokopäiväistä, mihin tarvittaisiin myötämielisiä rahoittajia.

Julkaisujen avoimuus on puhuttanut tiedekenttää jo pitkään. Tuskinpa mikään julkaisu vastustaa avoimuutta sinänsä, jos vain löytyy keinot varmistaa taloudelliset toimintaedellytykset. Tiedejulkaisemisen päivillä esiteltiin erilaisia avoimuuden malleja. Osa avoimista verkkolehdistä toimii hyvinkin pienellä budjetilla, mikä näyttää edellyttävän isoa vapaaehtoisten armeijaa ja melko suurta toimituskunnan vaihtuvuutta. Virittäjän tapaista lehteä, joka on sivumäärältään laaja ja ilmestyy neljästi vuodessa, on kuitenkin vaikea kuvitella ilman palkattua osa-aikaista toimitussihteerää ja toimituksen pitkäjänteisyyttä.

Päivillä korostettiin myös tiedeviestimisen tärkeyttä: miten varmistamme, että uudet tutkimustulokset löydetään? Yhä useampi lehti ja seura pyrkii toimimaan monen eri kanavan kautta. Verkkosivut, blogi, Facebook, Instagram ja Twitter on valjastettu palvelemaan osin erilaisia yleisöjä ja tarpeita. Virittäjän uusin kanava, Virittäjäblogi, näyttää löytäneen hyvin paikkansa, mutta vielä on alaa valtaamatta. Tämän syksyn ilonaiheita on huomattava lisäys verkkoaineistoon, kun Suomen tiedekustantajien liiton apurahalla on saatu jälleen digitoitua aiemmin julkaistuja kirjoituksia ja hankittua niihin julkaisuluvat.

Tässä numerossa jatkuu Jaakko Anhavan aloittama keskustelu siitä, puhuiko suomalainen sivistyneistö kirjakieltä. Jatkoa seuraa myös tunnekausatiivien tarkasteluun. Muissa artikkeleissa selvitetään *olemassa*-adverbiaalin merkitystä vanhassa murreaineistossa, *kato*-ilmauksen tehtäviä retkeilykontekstissa ja helsinkiläispuhujien kielessä tapahtuneita muutoksia.

HANNA LAPPALAINEN JA MARI SIIROINEN